

Független Újságírók Alapítványa

Independent Journalism Foundation

1088 Budapest, Vas u. 6. 1/5.

Tel: 317-5448

E-mail: cij@cij.hu

Honlap: www.cij.hu

Beszámoló a 2014. évi tevékenységről

A Független Újságírók Alapítványa (Független Médiaközpont) 2014. évi tevékenységét az alapítvány küldetésével összhangban végezte, célja az etikus és minőségi újságírás támogatása volt. Munkáját a Független Médiaközpont az alábbi területekre összpontosította:

- I. Kisebbségek a médiában
- II. Oknyomozó újságírás
- III. A média-ön szabályozás előmozdítása Magyarországon
- IV. Nők és férfiak a társadalomban - a média szerepe
- V. Nemzetközi együttműködés non-profit médiafejlesztési szervezetekkel
- VI. Kerekasztal-beszélgetések, rendezvények
- VII. Szervezeti események

I. Kisebbségek a médiában

A/ Romák – itthon Európában

Két újabb film készült 2014 nyarán a “[Romák – itthon Európában](#)” projektben, amelynek célja, hogy láthatóbbá tegye az európai roma közösségek problémáit és hozzájáruljon a diszkrimináció felszámolását és a társadalmi befogadást segítő körülmények kialakításához Bulgáriában, Csehországban, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában. Az öt országban tavaly tíz, 8-10 perces filmet készítettek roma újságírók Kelly Whalen amerikai filmes producer és a Miami Egyetem hallgatóival együttműködve. A magyarországi filmek szerzői: Balog Zsolt - Élet a ringben (Life in the ring) és Ligeti László - Színpadi álmok (Stage dreams). A filmek mind az öt ország nyelvén és angolul elérhetőek itt: <http://romahomeland.org/summer-2014/>

A projekt első évében roma és nem roma újságírók, valamint amerikai újságírók által készített öt, egyenként 15-18 perces filmet [Álmunk \(Our Dream\)](#) címmel. Az alkotásokból összeállított válogatást a Független Médiaközpont bemutatta a Szimbiózis kulturális antropológiai fesztiválon (2014. május 16.). A bemutatót beszélgetés követte, amelyen részt vettek a magyarországi alkotók - Balog Zsolt, Le Marietta, Ligeti László, Dr. Rétfalvi Györgyi -, valamint Rich Beckman, a Miami Egyetem Vizuális Kommunikációs tanszékének vezetője is. Az eseményről szóló rövid [filmtudósítás](#) a Sosinet.hu oldalán látható. A filmek magyarországi és nemzetközi vetítése 2015-ben folytatódik.

A 2014 októberében lezárult projekt vezetője a prágai Transitions (TOL) online kiadó és médiafejlesztési szervezet, amely szorosan együttműködik a budapesti és a bukaresti Független Médiaközponttal, a pozsonyi MEMO 98-cal, a szófiai Médiafejlesztési Központtal, a prágai Romea roma portállal, valamint a Miami Egyetem Kommunikációs Karával. (A projekt előzménye: a [Színesen és elfogulatlanul](#) programban (2010-2011) ötven, roma és nem roma újságíró készített videó dokumentumfilmeket Bulgáriában, Csehországban, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában és ez a korábbi projekt 2011-ben elnyerte az Amerikai Hivatásos Újságírók Sigma Delta Chi díját.)

A projektet az Európa Unió Alapjogi Ügynöksége, az Erste Alapítvány és az Open Society Program on Independent Journalism finanszírozta.

B/ Multimédiás anyagok a roma közösségről – www.sosinet.hu

A Független Médiaközpont 2014-ben folytatta a „Roma hangok erősítése a társadalomban” című projektet, amely a www.sosinet.hu című online portálra épült. A Sosinet.hu eredeti, multimédiás tartalmakat közöl a roma közösség életéről. A szerzők - roma újságírók - készítik az anyagokat különböző műfajokban: hírek, interjúk, riportok, portrék, blogok és jegyzetek jelennek meg a magyarországi roma közösség életéhez kapcsolódó témákról. Jelentős a videófilmek és a hanganyagok száma. A legutóbbi projektidőszakban (2013. november - 2014. április) a Sosinet.hu munkatársai több mint 300 történetet publikáltak a weboldalon. A www.sosinet.hu szerkesztőség 25 perces hetente kétszer megjelenő rádiós magazinműsorát a C Street online rádió sugározta. A projektet a Nyílt Társadalom Intézet Alapítvány támogatta, amelynek köszönhetően a Független Médiaközpont 2009 őszén indította e projektet, hogy változtasson a romákról megjelenített sztereotip és előítéletes képen, nagyobb teret adjon a roma újságírók által készített multimédiás tartalomnak, ezáltal pedig enyhítse a roma és többségi társadalom közötti feszültségeket Magyarországon. A projekt keretében a Független Médiaközpont éveken át együttműködött a kassai Roma Sajtóközponttal és a bukaresti Független Médiaközponttal, valamint a Rádió C-vel, a Roma Sajtóközponttal és a Romnettel.

C/ Migráció a központ felé

Nemzetközi konferenciával zárult le Prágában 2014 januárjában a „[Migráció a központ felé](#)” című nemzetközi projekt, amelyben a Független Médiaközpont koordinálta 2012-2014-ben a magyarországi programokat. A Csehországban, Lengyelországban, Magyarországon, Szlovákiában és Szlovéniában megvalósított projekt során a partnerek kerekasztal-beszélgetéseket tartottak, tanulmányokat és cikkeket írtak, hogy három kulcstémában felhívják a figyelmet a migráció egyes országokban zajló új jelenségeire, a szabályozás nemzeti és európai uniós változásaira. Fontos szempont volt, hogy mind a rendezvényeken, mind a médiatartalmak létrehozásában kapjanak lehetőséget a migránsok képviselői véleményük kifejtésére. Három témáról – munkavállalási és tartózkodási engedélyek, családegyesítés, tanulás-oktatás – készültek cikkek, blogok és videóriportok, amelyek angol nyelven [a projekt weboldalán](#) elérhetők. A záró prágai konferencián Bodolai Borbála, a Menedék Migránsokat segítő Egyesület munkatársa és Móricz Ilona, a Független Médiaközpont igazgatója tartott előadást. A magyarországi tevékenységről bővebben a 2013. évi jelentés számolt be. A nemzetközi projekt támogatója az EACEA – Európa a polgárokért program és a Nemzetközi Visegrádi Alap volt.

D/ A mi választásunk, a mi Európánk ([Our Elections, Our Europe!](#), OEOE)

A Független Médiaközpont és a CivilMédia partnerként vett részt 2014 első félévében „A mi választásunk, a mi Európánk” c. nemzetközi projektben, amelyet a londoni Media Diversity Institute (MDI)'s irányított. Az európai parlamenti választási kampány során három országban, Magyarországon, Görögországban és Olaszországban a partnerek rendhagyó módon reagáltak arra, hogy a hazai és az európai választási kampány során mennyire kapott teret a kirekesztő, rasszista, antiszemita, szexista, homofób, szegény- és idegenellenes beszéd. Magyarországon médiafigyeléssel, karikatúrák és pozitív történetek publikációjával, Olaszországban utcai színházzal, Görögországban rádiós talkshow-val mutattak rá ezekre a jelenségekre. A több mint harminc történet Magyarországon élő romákról és migránsokról szólnak. A magyarországi médiában megjelent anyagok elérhetőek a projekt által működtetett Tumblr oldalon:

<http://ourelectionsoureurope.tumblr.com/>

A projektet az Open Society Foundations Europe szponzorálta.

E/ Együttműködés a Roma Mátrix projektben

A Jövőkerék Alapítvány megbízásából a Független Médiaközpont együttműködött a „[Roma Matrix](#) – Közös akciók a rasszizmus, az intolerancia és a xenofóbia ellen” című nemzetközi projekt

megvalósításában. A Független Médiaközpont gyors, kérdőíves felmérést végzett azokról a kampányokról, amelyek összefoglaló célja az volt, hogy az integráció erősítésével csökkentsék a romákkal szembeni rasszizmust és kirekesztést. Ezt követően öt kerekasztal-beszélgetésre került sor Weyer Balázs vezetésével újságírók, civil szervezetek vezetői, kutatók és marketing/filmes szakemberek részére a Roma Mátrix új kampányának előkészítése végett. A beszélgetések során kifejtett vélemények alapján elemzést készített Weyer Balázs és erre épültek a filmtervek. Az elkészült filmeket a terjesztés előtt a szakértői kör újból értékelte. A találkozók időpontjai: 2014. március 25., április 15. és 28., május 13., 2014. július 2. és november 26.

II. Oknyomozó újságírás

A Független Médiaközpont 2014-ben is folytatta az oknyomozó újságírás támogatását az egyes projektek részeként. Nyílt pályázatok alapján az alábbi projektekben nyújtott támogatást újságíróknak cikkek írásához:

- Tényfeltáró és szocióriportok támogatása a nők és férfiak helyzetéről az "Egységes női hang - egyenlően hallható? c. projektben. Bővebb leírás az éves jelentés III/B. fejezetében olvasható.
- Oknyomozó történetek a médiáról

A [South East European Media Observatory](#) (Délkelet-európai médiakilátó) nemzetközi projekt részeként a Független Médiaközpont feladata volt 2014-ben a médiával kapcsolatos oknyomozó újságírói pályázatok lebonyolítása. Erről részletes információt tartalmaz az V./A fejezet, további információ ugyanennek a projektnek a [honlapján](#) található angol nyelven.

Ehhez a projekthez kapcsolódott a Független Médiaközpont hasonló, magyarországi pályázata, amit 2014 novemberében hirdetett meg tényfeltáró riportok készítésére, amelyek rávilágítanak a szabad, független, plurális és fenntartható média működését akadályozó visszasságokra, rendszerszerű problémákra, az esetleges korrupcióra. A pályázati felhívás olyan történetek feldolgozását ösztönözte, amelyek megalapozott és új információkat tárnak fel a média működéséről helyi vagy országos szinten. A cikkek 2015-ben jelennek meg. Az Európai Bizottság támogatásával megvalósított [South East European Media Observatory](#) társfinanszírozója az Open Society Foundations Program on Independent Journalism, amely a magyarországi pályázatot támogatta.

III. A média-ön szabályozás erősítése Magyarországon

A/ Újragondolt nyilvánosság - vitasorozat egy jövőbeni médiaszabályozási keret kialakításáért

A 2013. szeptember-2014. február között megvalósított projekt célja az volt, hogy elősegítse egy hosszú távon erős legitimációval rendelkező, a médiapluralizmus és a sajtószabadság európai mércéinek jobban megfelelő, és e jogokat szavatoló jövőbeni szabályozási kereteinek kialakítását. A vitasorozat utolsó témájáról - a közszolgálati média - 2014. január 31-én volt előadás és beszélgetés az Erópai Unió Házában. Az eseményről szóló összefoglaló [itt](#) olvasható.

A Független Médiaközpont – a Mérték Médiaelemző Műhely és a Főszerkesztők Fórumának szakértőivel együtt - 2014. február 27-én tartotta a [záró konferenciát](#) és a sajtótájékoztatót. Ezen az eseményen mutatta be az egységes [médiakoncepciót](#), amely a 2013-ben publikált vitaanyagokra és a kerekasztal-beszélgetéseken elhangzott előadásokra, vitákra, online véleményekre épült az alábbi témákban: a médiafelügyelet feladatai, a médiapiaci szabályozás, a média-ön szabályozás lehetséges magyarországi modelljei, a médiaoktatás, valamint a közszolgálati média. Ezek az anyagok a Független Médiaközpont honlapjának a projekttel foglalkozó aloldalán megtalálhatóak: az egyes események részleteiről és összefoglalóiról az aloldal [hírek](#), az elkészült dokumentumokról pedig a [vitaanyagok](#) rovatban ad tájékoztatást.

A projekt megvalósítását az EGT/Norvég Civil Támogatási Alap, valamint az Ökotárs Alapítvány és partnerei finanszírozták.

B/ Újságírás és etikai normák - beszélgetés-sorozat

2014-ben is folytatódott a Független Médiaközpont, a Főszerkesztők Fóruma és a Goethe Intézet közös, „Újságírás és etikai normák” című sorozata. A 2014. évi első rendezvényről fentebb a jelentés beszámolt a "Női perspektívák" című konferencia kapcsán. A második eseményre 2014. június 5-én Átalakuló médiapiac- transzparencia és etikus magatartás címmel került sor a Goethe Intézetben. A kerekasztal-beszélgetés programja [itt](#) olvasható.

(A sorozat előző éveiben egyebek között a digitális média trendjeiről, az újságírók társadalmi megítéléséről, a közszereplők magánügyeivel foglalkozó hírek etikai dilemmáiról, az újságírói etika főiskolai-egyetemi szintű oktatásáról, az etnikai és vallási témák kezeléséről, az etikus újságírás fenntarthatóságáról volt szó, valamint az újságírás jogi környezetének megváltozásáról, például a Ptk. újságírókra vonatkozó előírásairól volt szó.) A beszélgetés-sorozat 2015-ben is folytatódik a három szervezet megállapodása alapján.

IV. Nők és férfiak a társadalomban - a média szerepe

A Független Médiaközpont partnerként vesz részt 2013 októberétől az "Egységes női hang - Egyenlően hallható?" című, három éves projektben, amelyet a Magyar Női Érdekérvényesítő Szervezet irányít. A projektben a Független Médiaközpont a médiával kapcsolatos tevékenységet hajtja végre. 2014-ben az alábbi projektrészeket valósította meg:

A) Nemzetközi konferencia szervezése és újságírói oktatási anyagok megjelentetése

A "Női perspektívák" címmel 2014. március 27-én megtartott konferencián a magyarországi hírmédia és civil szervezetek képviselőin kívül norvég és német vendégek is előadást tartottak, a panelbeszélgetésben pedig vezető újságírók, szerkesztők, médiamenedzserek vettek részt. A konferencia [programja](#) és az eseményről készített filmösszefoglaló [itt](#) látható.

A konferencia megszervezésében a Független Médiaközpont együttműködött a Főszerkesztők Fórumával, a MÚOSZ Nők a Médiában szakosztályával, valamint a Norvég Újságíró Szövetséggel, amely Eva Stabell, a nemzetközi együttműködésért felelős vezetőségi tagját és Kristin Skare Orgeret, az Oslo és Akershus Egyetem tanárát delegálta. A német Journalistinnenbundot Birgitta Schulte képviselte.

A konferencián a magyarországi és nemzetközi példák alapján mutattuk be, milyen a hírmédiában dolgozó nők, elsősorban az újságírók helyzete, javultak-e esélyeik vezető pozíciók betöltésére az elmúlt évtizedekben. Másrészt szó volt a genderszemléletű újságírásról, a bevált nemzetközi oktatási és támogatási módszerekről. A konferencián Molnár Gabriella, a Nők lapja volt főszerkesztője tartott előadást a média változó nőképéről, majd Sáfrány Réka, a Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség vezetője bemutatta a Nemzetközi Újságíró Szövetség és a Keresztény Kommunikációs Világszövetség (World Association of Christian Communication) 2012-ben megjelent, újságíróknak készült kézikönyvét, amelynek magyar fordítása a projekt keretében készült el:

[Genderetikus újságírás és médiavállalati irányelvek kézikönyv és forrásgyűjtemény 1.](#)

[Genderetikus újságírás és médiavállalati irányelvek kézikönyv és forrásgyűjtemény 2.](#)

A nemzetközi tananyaghoz kapcsolódott a Független Médiaközpont kiadásában készült esettanulmány-füzet: [Nők és férfiak a hírekben – aránytalanságok és beidegződések \(példák a magyarországi hírmédiából\) \(PDF\)](#)

A magyar és angol szinkrontolmácsolással lebonyolított eseményen 66 regisztrált résztvevő volt jelen.

B/ Tényfeltáró és szocióriportok írásának támogatása

A Független Médiaközpont 2014-ben tényfeltáró és szocióriportok írását támogatta a projektben nyílt felhívás keretében. A felhívásra olyan témák feldolgozásával lehetett pályázni, amelyek történeteken keresztül mutatják be a nők és férfiak társadalmi szerepét, a helyzetüket befolyásoló társadalmi mechanizmusokat és kulturális jelenségeket, valamint a rejtett visszásságokat. A szakmai zsűri - Lőke András, Horn Gabriella, Bocskay Zsolt – a beérkezett 14 pályázat közül összesen négy témát tartott támogatásra érdemesnek. Ezek között rádiós, online és nyomtatott sajtóban megjelenő riportok egyaránt szerepeltek. A megjelent tényfeltáró, illetve szociográfiai riportok listája:

Sándor Kata: Nők a sorban – kétrészes, rádiós dokumentumműsor, Klubrádió, 2014. október 11. és október 12. A rádió honlapján a műsor elérhető:

<http://www.klubradio.hu/cikk.php?id=16&cid=180121>

A rádiós műsorhoz tartozó online fotógalériák:

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.824932984204883.1073741842.183813614983493&type=3>

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.825565807474934.1073741843.183813614983493&type=1>

Angel Marianna-Becker András-Vitrai Barbara: Bántalmazástól gyilkossáig I-II-III., közölte az Atlatzo.hu 2014. október 14-én, 29-én és december 11-én:

<http://szocio.atlatzo.hu/2014/10/14/bantalmazastol-gyilkossagig/>

<http://szocio.atlatzo.hu/2014/10/29/bantalmazastol-gyilkossagig-ii-menekuloben/>

<http://szocio.atlatzo.hu/2014/12/11/bantalmazastol-gyilkossagig-iii-apu-megolte-anyut/>

Kandó Eszter-Mécs Anna: Hozhatnak-e reális döntést a lányok? A cikk a vs.hu-n jelent meg 2014. december 2-án: <http://vs.hu/kozelet/osszes/hozhatnak-e-realis-dontest-a-lanyok-1202>

Tódor János: Gyerektűzok – Népszabadság, 2014. december 19. A riport online felületén megjelent változata: [A kapcsolataival megússza a nemi erőszakot is](#)

A Budapesti Corvinus Egyetemen 2014. december 11-én a Független Médiaközpont és a riportpályázat nyertesei kerekasztal-beszélgetésen számoltak be az általuk készített oknyomozó és szocióriportokról, az alkalmazott munkamódszerekről és a tanulságokról.

C/ Mentori program újságíróknak

A német Journalistinnenbun több mint tíz éve tartó mentori programja ihlette azt a kezdeményezést, amelynek alapján a Független Médiaközpont 2014 áprilisában elindította a fiatal újságírókat támogató programját. Ennek célja a pályakezdő nők újságírói fejlődésének, pályán maradásának és egyéni karrier-építésének segítése.

Nemzetközi felmérések igazolják, hogy bár az újságíró-hallgatók körében többségben vannak a nők, s ebből adódóan egyre nagyobb számban helyezkednek el a média különféle területein, mégis számos akadályba ütköznek a vezetői pozíciók elérésében. Magyarországon a trendek hasonlóak: az újságírói szakma „elnőiesedett”, ám a hírmédia szerkesztőségeiben változatlanul alacsony a női vezetők aránya és a nemek média-ábrázolásában is tartósak a sztereotípiák és egyenlőtlenségek.

A hat hónapos program e hátrányokat kívánja mérsékelni. Három mentor és pályázat eredményeként kiválasztott három mentorált párokban dolgozott. A mentor a személyes találkozókon, folyamatos elektronikus, telefonos kapcsolattartás révén megosztotta tapasztalatait és szakmai ismereteit a mentorálttal, segítette szakmai kapcsolatai bővítésében és karrierje tudatos formálásában. A programban résztvevő mentorok: Kocsi Ilona – Táncsics Mihály díjas újságíró, jelenleg a Manager Magazin szerkesztője és a Világgazdaság főmunkatársa, korábban a Magyar Hírlap és a Világgazdaság

főszerkesztője; Molnár Gabriella – Táncsics Mihály díjas újságíró, a Nők Lapja korábbi főszerkesztője, jelenleg szabadúszó kulturális újságíró, oktató és a www.mimind.hu szerkesztője; Sipos Júlia – Pulitzer-emlékdíjas, Hevesi Endre díjas tudományos újságíró, Kossuth Rádió.

A terveknek megfelelően minden mentorált egyéni célkitűzéseket és menetrendet dolgozott ki a hat hónapra, amelynek megvalósításáról, a haladásról és a fölmerült problémákról rendszeresen konzultált saját mentorával.

A személyes konzultációkat kiegészítették a havonta tartott közös találkozók a Független Médiaközpontban. E találkozókra a csoport tagjai egy előre kiválasztott szakmai témát is megvitattak, például: A digitális média hatása a hagyományos újságírásra; Az újságírók és a közösségi média használata; A rádiós dokumentumműsor mint műfaj; A gender fogalmának értelmezése és médiabeli megjelenése. A mentoráltak megosztották egymással a program során szerzett tapasztalataikat, erősítették szakmai kapcsolatrendszerüket, és informális közösséget alakítottak. A programban résztvevő újságírók: Hagara-Nagy Nóra, Kandó Eszter, Mécs Anna, Regényi Eszter és Szántó Erika. A 2014. november 24-én tartott záró találkozó a program összefoglalásáról és közös értékeléséről, a program továbbviteléről szólt. A tapasztalatok összegzése alapján a projektben a mentori program 2015-ben újabb résztvevőkkel folytatódik.

D/ Médiatréning civil szervezeteknek

A Független Médiaközpont egyik feladata az volt az "Egységes női hang - Egyenlően hallható?" című projektben, hogy a Magyar Női Érdekvédelem Szövetség tagszervezetei számára 30 órás tréninget tartson, amelyeknek köszönhetően a szervezetek képviselői javítják kommunikációs készségeiket, emellett tudatosan használják a digitális médiaeszközöket. A civil újságírás és a közösségi média aktív használatának eszköztárát is elsajátítják a résztvevők, hogy saját tevékenységük kapcsán készítsenek híreket, fotós, video- és hanganyagokat.

A programot a Független Médiaközpont koordinálta, a foglalkozásokat pedig Weyer Balázs, a Főszerkesztők Fórumának vezetője és Horváth Nóra videós újságíró vezette. A program 2x2 napos foglalkozásokból állt: 2014. április 4-5. és május 23-24. A résztvevők száma tíz volt.

A foglalkozások első felében (2014. április 4-5.) a tagszervezetek médiakörnyezetét elemezték, áttekintve a kommunikáció célját és formáit, a média ágazatának, főbb szereplőinek különböző típusait mint célcsoportokat. Elemezték a társadalmi beágyazottság növelésének és a közösség építésének különböző módszereit és az újságírói attitűdöket. A csoportmunkát, aktivitást igénylő részekben a jelenlévő szervezetek igényeiből és rendelkezésre álló tapasztalataiból kiindulva vették sorra a jó és rossz gyakorlatokat. Tipizálták és gyakorlati oldalról megközelítve elemezték az egyes közösségi oldalakat, éles példákon mutatva be ezek törvényszerűségeit és hasznát.

A tréning második felében (2014. május 23-24.) a gyakorlati, technikai képzésen volt a hangsúly, olykor a résztvevők két csoportra osztva dolgoztak, elsősorban a multimédiás készségekre - videó-, audio és képi eszközökre - összpontosítva. Mivel a résztvevők ismeretszintje illetve igényei között voltak különbségek, a felkínált menüből a résztvevők választhatták ki az elsajátítani kívánt készségeket. A program végére a résztvevők önállóan készítettek példafeladatot a tanult készségek felhasználásával.

A projektben 2015-ben újabb, hasonló médiatréninget szervez a Független Médiaközpont civil szervezetek aktivistáinak.

E/ Részvétel a Gender Média Háló rendezvényein

A Magyar Női Érdekvédelem Szövetség 2014. május 30-án konferenciát szervezett, amelyen kiosztotta a Hüpatia újságírói díjat a nyertes pályázóknak, egyúttal előadások, beszélgetések zajlottak a nők társadalmi helyzetéről. A Kossuth Klubban tartott tanácskozáson lehetőség nyílt arra, hogy a Független Médiaközpont igazgatója előadásában felhívja a figyelmet a projektben megjelentetett

kiadványra [Nők és férfiak a hírekben – aránytalanságok és beidegződések \(példák a magyarországi hírmédiából\) \(PDF\)](#) -, valamint a mentori programra. Ez a rendezvény a Gender Média Háló néven rendezett sorozat első eseménye volt. Több találkozót ezután a Független Médiaközpont látott vendégül (2014. szeptember 25. és november 27).

A projekthez az EGT/Norvég Civil Támogatási Alap, valamint az Ökotárs és partnerei nyújtanak támogatást.

V. Nemzetközi együttműködés non-profit médiafejlesztési szervezetekkel

A/ [South East European Media Observatory](#) (Délkelet-európai médiakilátó)

A Független Médiaközpont a magyarországi partner a ljubljanoi Peace Institute által vezetett nemzetközi projektben, amely 2012. novemberétől kezdve két éves komplex projektet hajtott végre a média integritásának erősítésére a délkelet-európai térségben. A South East European Media Observatory (Délkelet-európai médiakilátó) egyrészt civil szervezetek regionális együttműködése, másrészt egy eszköz, amelynek segítségével a partnerek törekednek a médiaszabadság, a plurális média erősítésére, valamint a köz javát és érdekét szolgáló médiareformok megteremtésére és érvényesítésére a délkelet európai országokban. A projekt 2013-2014-ben az alábbi országokra koncentrált: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Macedónia és Szerbia. A projektben a Független Médiaközponton kívül résztvevő civil szervezetek: [Peace Institute, Ljubljana](#) (projekt vezető), [Albanian Media Institute, Tirana](#), [Media Center Sarajevo](#), [Investigative Journalism Center, Zagreb](#), [Macedonian Institute for Media, Skopje](#) és [Novi Sad School of Journalism](#).

A projekt fő komponensekből állt:

- médiakutatás, amelynek eredménye lett a [»Media integrity matters«](#) című, a 2013-2014-ben lezajlott médiakutatások alapján készült ország-jelentéseket tartalmazó, kötet, amelynek angol nyelvű kötetét a projekt partnerek a 2014 júniusában rendezett tiranai konferencián mutatták be;
- a [projekt weboldalának](#) működtetése és hírlevél kiadása - gazdag információs oldal a médiáról szóló délkelet-európai hírekről, eseményekről, kutatásokról, gyorsjelentésekről, újságírói munkákról;
- a médiáról szóló oknyomozó újságírói cikkek támogatása;
- civil szervezetek helyi és regionális akciói, kampányok a média integritásáért;
- nemzetközi és regionális konferenciák szervezése.

Ezek közül a nemzetközi oknyomozó újságírói pályázatok lebonyolítása, valamint a civil szervezetek akciónak koordinálása a Független Médiaközpont feladata volt. Az elkészült cikkek 2013 decembere és 2014 márciusa között jelentek meg. A szerzők előbb saját országaikban közzétették a történeteket, majd a projekt weboldalán angolul is elérhetővé váltak. Több szerző - Slobodan Georgiev, Saska Cvetkovska, Sase Dimovski - újságírói díjban részesült a projekt során publikált történeteikért, Esad Hecimovic pedig nemzetközi konferenciára kapott meghívást cikke bemutatása végett. A projekt során a [korrupció-ellenességgel foglalkozó nemzetközi konferencia](#) (Ljubljana, 2014. december) kiemelt figyelmet szentelt a médiával foglalkozó cikkek bemutatásának. Az előadások letölthetőek a konferenciáról szóló tudósítás oldalán a "Korrupció viszonyok és gyakorlatok példái a médiarendszerekben - esettanulmányok a South East European Media Observatory projekt során elkészült oknyomozó cikkek alapján" című résznél: <http://mediaobservatory.net/news-and-events/regional-conference-anti-corruption-media>. A konferencián Dr. Csink Lóránt, az Állampolgári Biztos Hivatala Közjogi Főosztályának vezetője is előadást tartott.

A projekt által támogatott cikkek angol nyelvű fordítása a projekt honlapján elérhető, ezúttal a cikkek angol címét és linkjét közöljük:

Albánia - Besar Likmeta: Big Advertisers Subvert Albanian Media Freedom - 20.12.2013
<http://www.balkaninsight.com/en/article/big-advertisers-subvert-albanian-media-freedom>
Besar Likmeta: Albania's Former Chief Enriched Media Ally - 09.01.2014
<http://www.balkaninsight.com/en/article/albania-s-former-chief-enriched-media-ally>
Besar Likmeta: Lobby Firm Behind Campaign to Smear Albanian Socialist - 24.01.2014
<http://www.balkaninsight.com/en/article/lobby-firm-behind-campaign-to-smear-albanian-socialist>

Bosznia- Hercegovina - Esad Hećimović ,Blaž Zgaga, Herwig Höller nemzetközi együttműködésen alapuló cikke - Eronet: covering up everything - 14.05.2014
<http://mediaobservatory.net/radar/eronet-covering-everything>

Macedónia - Saska Cvetkovska, Meri Jordanovska, Vlado Apostolov: The off-shore claws of the Macedonian government-oriented tycoons - 23.04.2014
<http://mediaobservatory.net/radar/web-portals-shore-claws-macedonian-government-oriented-tycoons>

A projekt keretében az újságírók létrehozták az online médiatulajdonlást bemutató weboldalt is, amely azóta angolul és albán nyelven is tartalmaz információkat: MediaPedia.mk

Macedónia - Sase Dimovski, Ubavka Janevska: Media donations to political parties, and ownership structures as a potential source of corruption in the Macedonian media - 2014-04-29
<http://mediaobservatory.net/radar/media-donations-political-parties-and-ownership-structures-potential-source-corruption>

Szerbia - Ana Novakovic, Slobodan Georgijev: TV Viewers Force Fed State Spin - 28.01.2014
<http://www.balkaninsight.com/en/article/tv-viewers-force-fed-state-spin>

2014-ben a Független Médiaközpont irányította a nonprofit szervezeteknek kiírt pályázat lebonyolítását Albániában, Bosznia-Hercegovinában, Horvátországban, Macedóniában és Szerbiában. Ezekben az országokban civil szervezetek pályázhattak olyan rendezvények, akciók, kampányok lebonyolítására, amelyek az ottani médiakutatási eredmények és az oknyomozó történetek által feltárt információkra épültek, illetve azokhoz kapcsolódtak. Öt szervezet nyert el támogatást a 2014 áprilisa és októbere között megvalósított különböző tevékenységekre. Ehhez kapcsolódva a Független Médiaközpont igazgatója részt vett az akciókat előkészítő workshopon Szkopjében (2014. március 31. - április 1.), majd pedig a civil szervezetek képviselőivel találkozott Szarajevóban és Zágrábban (2014. december 16-18.)

A Független Médiaközpont igazgatója részt vett a projektet irányító testület tanácskozásán (Ljubljana, 2014. február), a projektről tartott előadást 2014 októberében a Független Sajtótanácsok Európai Szövetségének (AIPCE) Brüsszelben megrendezett éves konferenciáján.

A brüsszeli tanácskozás fő témája a média-ön szabályozás európai helyzete, az európai együttműködési lehetőségek átgondolása volt. A Független Médiaközpont igazgatója beszámolt a Délkelet-Európai Médiakilátó projektben folytatott médiakutatási eredményekről, a főbb következtetésekről, melyek nagy része szorosan kapcsolódik a média önszabályozó szerepéhez.

A Délkelet-európai Médiakilátó c. projektet az Európai Unió Bővítési Igazgatósága és több más szponzor támogatja. A projekt 2015-ben további két évben folytatódik - koszovói, montenegrói és törökországi partnerek is részt vesznek benne.

B/ Együttműködés a SEENPM-mel és más médiafejlesztő szervezetekkel

Moldovai újságírók tettek tanulmányutat Magyarországon 2014. november 9-13-ig, hogy tanulmányozzák az európai unióról szóló újságírói gyakorlatot és kapcsolatot építsenek

magyarországi újságírókkal. A programot a chisinaui Független Újságíró Központ (CJI) és a Független Médiaközpont közösen szervezte.

A két szervezet 2000 óta tagja az immár 13 országban 18 szervezetet tömörítő Délkelet-európai Médiaközpontok Hálózatának (SEENPM). Projektjei 2014-ben részben a média-ön szabályozás délkelet-európai megerősítését célzó, az UNESCO támogatásával folytatódó több éves projektre, a „Délkelet-európai Médiakilátó”, valamint a "South East Partnership for Media Development" című EU-s projektre összpontosultak. A hálózat tagjai, köztük a Független Médiaközpont igazgatója - a szervezet Kuratóriumának tagjaként is - részt vettek a szkopjei Délkelet-európai Média Fórum (SEEMF) konferencián (2014. október 17) és az azt követő SEENPM taggyűlésen. Az elfogadott két éves stratégia alapján a SEENPM ügyvezetői tisztségére pályázatot hirdetett. A pályázat koordinálása (2014. október-december) a budapesti Független Médiaközpont feladata volt.

V. Kerekasztal-beszélgetések, rendezvények

A Független Médiaközpont rendszeresen szervez szakmai beszélgetéseket és egyúttal otthont ad más szervezetek rendezvényeinek:

- ittlakunk.hu szerkesztőségi ülései – hétfőnként
- Fókuszcsoportos beszélgetések a médiaetikáról – 2014. március 24. és 26.
- Médiaoktatás – workshop tanároknak – 2014. április 12.
- Magyar Helsinki Bizottság – A bevándorló mint téma - szakmai kerekasztal újságíróknak 2014. április 23.; A bevándorló mint lehetőség – szakmai konzultáció és szeminárium – 2014. április 24., május 14.
- Főszerkesztők Fóruma - elnökségi ülések, megbeszélések - 2014. szeptember 29., október 20., november 19., december 12.
- Európai Választási Szakértők Egyesülete (ACEEEO) közgyűlés – 2014. május 13., október 15.
- Az Ohioi Egyetem médiaszakos diákjainak látogatása - 2015. május 21.
- A Pécsi Tudományegyetem infokommunikációs szakjogász-képzése foglalkozásai 2014-ben
- K-Monitor workshopja újságíróknak – 2014. december 11.

A Független Médiaközpont a következő rendezvényeken, konferenciákon is képviseltette magát, melyek közül több alkalommal a Független Médiaközpont igazgatója előadást tartott:

- Részvétel a Media Diversity Institute jubileumi konferenciáján - London, 2014. január 23.
- 2014 – a választások éve- szeminárium-sorozat és az ACEEEO partneri találkozója – Budapest, február 5.
- Előadás az újságírás változásairól angoltanároknak a RELO képzési programján - Budapest, 2014. július 15.
- Előadás az URBACT projekt résztvevőinek nemzetközi találkozásán - Valencia, 2014. szeptember 24.
- Előadás "Gendertudatosság - a civil szervezetek és a média szerepe" címmel - Budapest, 2014. október 3.
- Megismerni és felismerni – embermentő magyarok üzenete a 21. századnak – konferencia a Tom Lantos Intézetben – 2014. október 30.
- Meddig lesz Magyarországon médiaoktatás? - a helyzetfelmérést bemutató konferencia a Magyarországi Tartalomszolgáltatók Egyesületének szervezésében - Budapest, 2014. november 26.
- Roma partnerség konferencia az Erste Alapítvány szervezésében – Gödöllő, 2014. december 8-10.

VI. Szervezeti események

A kuratórium 2014. május 26-án tartott ülést, amelyen elfogadta a 2013. évre vonatkozó pénzügyi és szakmai beszámolót, illetve áttekintette a folyamatban lévő programokat és a következő évre vonatkozó szakmai és pénzügyi terveket.

A Független Médiaközpont vezető testületei 2014 júniusától decemberéig a szervezetstratégiai tervezéssel foglalkoztak. Számos találkozót tartottak, hogy megvizsgálják az alapítvány küldetését, céljait, szervezeti működését, és kidolgozzák a 2015-2016-ra vonatkozó stratégiai terveket. Ez azért vált szükségessé, mert globálisan és Magyarországon számos jogi, gazdasági, technológiai változás következett be a médiában és környezetében, melyek hatással voltak az alapítvány tevékenységére és működésére, valamint pénzügyi stabilitására. Ezt a helyzetet elemezték az alapítvány vezető testületei, a munkába bevonva független, külső szakértőket is, majd javaslatokat tettek a küldetés, a jövőkép és 2015-2016-ra vonatkozó stratégiai célok újrafogalmazására. Ehhez a munkához az IFEX, a szólásszabadsággal foglalkozó szervezeteket tömörítő nemzetközi szervezet 2014-ben támogatást nyújtott, egyebek között tanácsadói segítség finanszírozásával. A Független Médiaközpont 2013 júniusa óta tagja az IFEX-nek.

Az elmúlt évben a vezető testületekben változás nem történt. Az alapítvány a közhasznúsági státusz meghosszabbítását nem kérelmezte, így 2014. június 1-i hatállyal a bíróság törölte a közhasznú jogállás nyilvántartásából.

A 2013. pénzügyi évre vonatkozó 1%-os személyi jövedelemadó felajánlásokból a Független Újságírók Alapítványa 2014 októberében 26382 forintot kapott. Ezt az összeget a moldovai újságírók tanulmányútja idején (2014. november 9-13.) szükségessé vált fordítási munkára és a honlap tárhelyének éves előfizetési díjára fordította.

Az alapítvány szerződést kötött a Balance Kft.-vel, amely 2014. augusztus 1-től a könyvelési munkák elvégzését átvette a Számítás Bt.-től.

A Független Médiaközpont 2014. május-júniusban nyári gyakorlatra fogadta az atlantai Georgia Institute of Technology hallgatóját, Sarah Wissinget.

Budapest, 2015. május 28.

Móricz Ilona, a Kuratórium tagja